

HØGEVARDE AS
Vetervegen 19
3539 FLÅ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2025 - Høgevarde AS

Høgevarde AS har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes at Høgevarde avløpsrenseanlegg har gjentakende brudd på sekundærrensekravet. Selskapet har også avvik som følge av manglende innlevering av analyseresultater for TKB, og manglende innlevering av rapport med vurdering av resultater fra resipientovervåking etter vannforskriften.

Så lenge Høgevarde avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelse og forurensningsloven § 7.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten til etterretning.

Selskapet skal betale et gebyr på 5 300 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Høgevarde avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Høgevarde AS fikk ny utslippstillatelse 16.05.2024, og det er derfor denne som legges til grunn for gjennomgang av egenkontrollrapport og årsrapport for rapporteringsåret 2025.

Avløpsnettet til Høgevarde avløpsrenseanlegg

Høgevarde AS har for 2025 rapportert at det er ti installerte nødoverløp på avløpsnettet til Høgevarde avløpsrenseanlegg. Dere oppgir at det ikke har vært overløp på avløpsnettet i rapporteringsåret.

Dere har rapportert at det er 700 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet. Dette er en økning på to fritidsboliger fra 2024, da dere rapporterte at det var 698 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet. I skjemaet for årsrapportering opplyser dere om at det har blitt tilknyttet to nye abonnenter til avløpsnettet i 2025.

Dere har beregnet at virkningsgraden på avløpsnettet er 100 %. Til orientering har Statsforvalteren i årets rapporteringsskjema inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettet. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Høgevarde avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Høgevarde avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 14 789 m³ avløpsvann og at det ikke har vært overløp ved avløpsrenseanlegget. Det var heller ikke overløp ved avløpsrenseanlegget i 2024. Anleggets dimensjonerende kapasitet er oppgitt å være 4 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at maksukebelastningen i 2025 var 1 851 pe (BOF₅).

Høgevarde avløpsrenseanlegg har en renseeffekt for fosfor på 92,13 % i 2025 og klarer dermed kravet i tillatelsen på 92 %. Anlegget overholder ikke sekundærrensekravet. Dette skyldes at det er én prøve for KOF_{CR}, datert 04.10.2025, som har en 100 %-overskridelse av rensekravene i tillatelsen, det vil si en lavere renseeffekt enn 80 % og samtidig en utslippskonsentrasjon større enn 200 mg O₂/l. Ettersom anlegget heller ikke klarte sekundærrensekravet i 2024, er avviket gjentakende, og regnes derfor som alvorlig.

Vi minner om at selskapet plikter å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene sier, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

I tillatelsens punkt 3.2.3.1 er det stilt krav om at Høgevarde AS skal ta prøver av TKB ved Høgevarde avløpsrenseanlegg. Vi kan ikke se at analyseresultatene er lagt ved egenkontrollrapporten i Altinn. Det kan dermed ikke dokumenteres om prøvetakingskravet er overholdt. Dette er et avvik. Vi påpeker at selskapet må huske å levere prøveresultatene til neste år.

Andre kommentarer

Høgevarde AS har i vedtak av 13.10.2025 (sak 2022/6559) fått utsatt frist til 01.06.2026 for overholdelse av kravet om akkreditert prøvetaking ved Høgevarde avløpsrenseanlegg.

Resipientovervåking

Høgevarde AS har krav om resipientovervåking etter vannforskriften i tillatelsens punkt 8.3. Bedriften skal overvåke hvordan utslipp fra avløpsrenseanlegg og overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning påvirker tilstanden i vannforekomsten og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jf. vannforskriften §§ 4 og 18. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking § 18 og

vedlegg V punkt 1.3 og vurderes etter klassifiseringssystemet for miljøtilstand i vann. Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført, jf. punkt 8.5.

Høgevarde AS har også krav om å gjennomføre overvåking etter forurensningsforskriften, jf. tillatelsens punkt 8.2. Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra avløpsrenseanlegg og overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert og bidra til å avklare om resipienten skal registreres som følsom, normal eller mindre følsom jf. forurensningsforskriften kap. 11, vedlegg 1, punkt 1.1 og følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften.

I henhold til tillatelsens punkt 8.4 skal resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften drøftes og konklusjoner om registreringen av resipienten som følsom, normal eller mindre følsom presenteres for forurensningsmyndighetene, som en del av årsrapporteringen. Videre skal resultater fra overvåking etter vannforskriften vurderes etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmaterieell til forskriften. Vurderingene skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som del av årsrapporteringen.

Selskapet opplyser om at dere har gjennomført resipientovervåking i 2025 og at overvåkingsdataene er oversendt Asplan Viak for gjennomgang og opplasting til Vannmiljø.

I tilbakemelding på egenkontrollrapport for 2024 påpekte vi at Høgevarde AS ikke hadde levert resultater fra resipientovervåking jf. tillatelsens punkt 8.4, og at dere måtte huske å gjøre dette i forbindelse med rapportering for 2025. Vi kan imidlertid ikke se at dere har lagt ved en slik vurdering av resultater fra resipientovervåkingen i år heller. Dette er et avvik.

Vi registrerer videre at dere ikke har levert rapport med vurdering av resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften i tråd med tillatelsens punkt 8.4. Vi minner om at dere må huske å gjøre dette til neste år. Vi understreker at dersom rapport med vurdering av resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften ikke sendes inn innen 1. mars ved neste års rapportering, vil det gis avvik på dette.

Konklusjon

Høgevarde AS har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes at Høgevarde avløpsrenseanlegg har gjentakende brudd på sekundærrensekravet. Selskapet har også avvik som følge av manglende innlevering av analyseresultater for TKB, og manglende innlevering av rapport med vurdering av resultater fra resipientovervåking etter vannforskriften.

Så lenge Høgevarde avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelse og forurensningsloven § 7.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/nn/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/skjema-og-tjenester/>

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr tilsvarende 5 300 kroner for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent